

SVOBODNA SLOVENIJA

Año (Leto) XVI (11)
No. (Štev.) 45.

“ESLOVENIA LIBRE”

BUENOS AIRES,
12. novembra (noviembre) 1959

Mi stari

Mislim, da bo težko dobiti koga, ki se sam proglasi za starega. To uslugo mu store drugi. Mene, n. pr. je za starega poglasila sopotnica v prenapolnjem omnibusu, ki je stala s svojim sinčkom pred menoj, ko sem rinitil proti izhodu: “Dejad pasar al viejito, nene!” Ozrl sem se krog sebe, pa me videl, da je ta “viejito” veljal meni. Kar gorko mi je postalo za ušesi. Smo že tam! In sem začel premlevali v mislih: Seveda si star. Rojen si v onem stoletju, takrat, ko so umorili cesarico Elizabeto in je bilo dano cesarju Francu Jožefu vladati še devetnajst let, pa je vendar že več kot trindstirideset let, kar ga je Bog poklical k sebi. Ali veš, da je bil stari oče, dekkan Miha Tavčar, ki te je pripravil na prvo obhajilo, rojen leta osemnajststo triindvajsetega, pred sto šestindstiridesetimi leti? Da je minilo že enainštirideset let, kar si odložil po prvi svetovni vojni vojaško sukno? Ali veš, da je že nad polovico tvojih sošolcev v večnosti? Ali veš, da pravzaprav živiš na račun drugih, ker si že prekorajil povprečne človeškega življenja? Zaključek je bil jasen, da ni bilo dvoma: Star sem.

Morda je marsikomu težka ta ugotovitev. Marsikdo se ne čuti starega, kljub letom, ki jih še krepko nosi, marsikdo pa neče priznati, da je star in ne sliši, rad, če mu kdo samo od daleč omeni, da je.

Spomini, spomini! Čim več jih je in čim večkrat se spominjamo minulih časov, tem bolj stari smo. Le poslušajte pogovore starih: vsi so usmerjeni v preteklost, za bodočnost nimajo več trdnih načrtov, ampak le še radovednost, kako se bo ta ali ona stvar razpletla, željo, da bi jim bilo dano še to ali ono videti, skrb pred boleznijo in nezgodami in da bi, kot pesnik pravi, truplo počivalo v domači zemlji.

Če mi stari gledamo nazaj, nas ni treba biti sram. Naša Slovenija je sicer ena najlepših na svetu, je pa prerevna, da bi bila mogla dati svojim sinovom več, kot najnujnše za življenje, pa še to le tedaj, če so trdo delali in varčno gospodarili. In to so stari znali. Če izvzamemo majhen odstotek ljudi, ki so bili leni, zapravljeni, pijanci vdani in zaradi tega vedno na slabem in z vsem nezadovoljni, lahko na prvi pogled ugotovimo velik napredek na vsakem odseku našega gospodarskega življenja v letih, ko je stari rod gospodaril na svojih domovih. Kakšna razlika med Slovenijo pred prvo in med Slovenijo pred drugo svetovno vojno! Če pogled na čistočo in red po naših vaseh je zbujal pri tujcih, ki so nas obiskovali, pozornost. Pred nedavnim sem naletel na znano revijo *The National Geographic Magazine* iz leta 1930, kjer dopisnik na 40 straneh opisuje Jugoslavijo in prinaša vrsto zanimivih fotografij, zlasti z našega slovenskega juga. O Sloveniji piše bolj malo, češ, da je to izredno lepa, kulturna in čista dežela, enaka najnaprednejšim zapadnim evropskim deželam. Kratko, pa dostojno nas je pisec predstavil zapadnemu svetu.

Stari rod bi vedel povedati, koliko truda, skrbi in celo bojev s še starejšim rodom je bilo treba, da so zatohlo domačo bajto spremenili v zdravo in lično stanovanjsko hišo, da so zakajene in temne veže spremenili v svetle kuhinje s štedilnikom, da so nezdruže hleve in svinjake nadomestili z modernimi stavbami, kjer je domača živad bolje uspevala, da so naši sadovnjaki bili ne le ponos slovenske hiše, ampak so tudi nudili sadje, ki je osvajalo inozemske trge, da so naša polja podvojila svoj donos in da so naši pašniki že dosegali kakovost švicarskih.

Vse to se ni storilo od danes do jutri in je tudi bilo še premnogo stvari, ki so čakale izboljšanja. Napredka ne da delo nekaj let, ampak trud enega ali več rodov. Če bi ne bilo nesrečne vojne in vsega, kar nam je prinela, bi bila danes Slovenija res to, kar smo želeli: ne bogata, vendar pa bi se dalo v njej zadovoljno živeti.

Do istega zaključka bi prišli, če bi hoteli pisati obširneje o slovenskem obrtniku, ki je s svojo strokovno sposobnostjo onemogočil šušmarstvo, o našem trgovcu, ki bi bil “zmrznil” v najkrajšem času, če bi ne bil soliden, o na-

Eisenhowerjeva potovanja po Južni Aziji

Predsednik Eisenhower je na tiskovni konferenci preteklo sredo nepričakovano objavil, da bo v decembru t. l. obiskal devet držav v Evropi, Aziji in Afriki. Na potovanja bo šel 4. decembra.

Potovanje bo trajalo 19 dni ter bo obiskal Rim, Ankara, Karači, Kabul, New Delhi, Teheran, Atene, Pariz in Rabat.

Potovanje bo začel v Rimu, kjer bo imel dvodnevne razgovore z italijanskim predsednikom. Eisenhower je tudi objavil, da upa, da bo sprejet v avdiciji pri papežu Janezu XXIII. Prvič v zgodovini se bo zgodilo, da bo ameriški predsednik obiskal rimskega papeža.

Eisenhower se namerava vrniti v USA 22. decembra.

V Parizu se bo Eisenhower mudil tri ali štiri dni, začeniši z 19. decembrom, ob priliki zahodne vrhovne konference.

Na poti domov se bo po odhodu iz Pariza ustavil tudi v Rabatu, v Maroku.

V New Delhi bo prišel 11. decembra, kjer bo odprl severnoameriško poljedelno razstavo. V Indiji se namerava zadržati 4 dni. Tam bo predvidoma imel tudi zunanjepolitični govor.

Eisenhowerjevo potovanje po treh kontinentih bo eno njegovih najdaljših potovanj, kar jih je izvršil v svoji predsedniški karieri, bo se pa tudi prvič zgodilo, da bo ameriški predsednik obiskal Indijo in druge azijske države.

Namen potovanja je, kakor je izjavil Eisenhower, zgraditi boljše razumevanje med azijskimi državami in USA. Azijske države so važne za USA, zlasti ker je največji del prebivalstva osredotočen prav na azijski celin.

Eisenhower je že pred meseci izjavil, da bo v bližnji bodočnosti odšel na obisk v Indijo. Označil je to državo kot deželo, ki se bori za dosego svojih humanitarnih ciljev.

Ker bo že na poti v Indijo, je izjavil, ne bo opustil prilike, da ne bi obiskal tudi Pakistana, Afganistana in Perzije.

Večinoma bo potoval v svojem reakcijskem letalu, v Sredozemlju pa bo dva dni križaril na severnoameriški križarki Des Moines.

NA DALJNI VZHOD

Za prihodnje pomlad pa napovedujejo potovanje preds. Eisenhowerja na Daljni Vzhod, in sicer pred njegovim obiskom v Moskvi ali pa potem.

Eisenhower namerava obiskati področje Indijskega oceana in Filipine ter Japonsko.

Povabili so ga na obisk že naslednji predsednik azijskih držav:

Indonezijski predsednik Sukarno, filipinski Carlos P. Garcia, južnokorejski Syngman Rhee, formoški Čangkajšek, južnovietnamski Ngou Dinh Diem, tajlandski maršal Sarit Thanarat.

Opazovalci v Washingtonu napovedujejo, da bo Eisenhowerjevo potovanje prihodnji mesec po Indiji, Afganistanu, Pakistanu, Perziji in Turčiji imelo dober učinek po vsem tem področju. Menijo, da bo tako postavil USA v isto višino z ZSSR, ki je veliko pridobila na tem

sem gostilničarju, ki bi bil kmalu obselel sam pri svojem čvičku, če bi ne bil vesten...

Ali se zavedamo mi stari, da mladi rod vsega tega ne ve in da smo morda tega mi, samo mi krivi, ker raje molčimo, kakor da bi o tem govorili?

Ali je komu izmed starih že prišlo na misel, da bi svojim sinovom, vnukom in pravnukom napisal zgodovino svojega življenja, dela, napredka, načrtov, pa tudi napak in polomov, ki jih je doživel? Vse, kar bi napisal, bi bilo za mlad rod kot razodetje. Vse, kar se nam zdi tako razumljivo, je zanje novo, vse kar se nam zdi, kot bi se bilo zgodilo večraj, je mlademu rodu neznanost daleč, tako, da že dvomi, ali je resnica ali samo bajka. Kako koristno bi bilo za naš rod v tujini, če bi naše družine imele v svojem družinskem zakladu tudi tako kroniko iz starih časov, ki bi jih vselej, ko bi jo prebrali, znova navezala na dom, ki ga ne smemo pozabiti.

Gospod urednik, vrstice bodo šle čez določeno mero. Če hočete, Vam o priliki napišem nekaj misli o tem, kaj smo stari delali na prosvetnem področju.

delu sveta zaradi potovanj Hruščeva. Če bi Eisenhower omejil svoje potovanje samo na Indijo, sodijo politični strokovnjaki, bi morda nastali težki nesporazumi glede motiva Eisenhowerjevega potovanja med drugimi zavezniškimi narodi na tem področju.

Eisenhowerjev obisk v decembru in poznejše njegove potovanje po Daljnem Vzhodu bo, menijo isti krogi, razčistilo mnoge neznanke, kje stoji USA v odnosih do zavezniških in nezavezniških držav.

PEKING MOLČI

Komunistična Kitajska doslej še ni komentirala Eisenhowerjevega potovanja. Pričakujejo, da bo rdeča Kitajska zaradi Eisenhowerjevega obiska še povečala pritisk na Indijo in da se bodo morda kitajske čete spustile v nove praske z indijskimi, da bi Nehruju otežkočile položaj doma tik pred Eisenhowerjevim prihodom. Nastaja pa vprašanje, koliko vpliva ima v Pekingu še Hruščev, ki je znova pretekli teden, že objavil Eisenhowerjevo potovanja v Indijo, pozval rdečo Kitajsko, naj uredi svoje spore z Indijo na miren način, “ker se na generale ni mogoče zanesti, kajti zanje je vsak košček zemlje strateško važen, medtem ko za politike ni.”

Obstaja pa možnost, da so ti pomirjevalni govori Hruščeva namenjeni samo za propagando na Zahod, medtem ko i Moskva i Peking še vedno sporazumno delujeta v Aziji, trenutno proti Indiji. Kajti za te govore Hruščeva vsaj na Kitajskem ne zve nihče, razen vlade v Pekingu. Doslej seveda niti Moskva niti Peking nista dokazala, da bi njuno besedičenje odgovarjalo dejanjem ali obratno.

KITAJSKI KOMUNIZEM IN JUŽNA

AMERIKA

Rdeča Kitajska je svoje delovanje razširila z azijskega področja tudi na druge dele sveta, predvsem za hrbet USA, na južnoameriško celino.

Pekinski režim se je v zadnjih mesecih spustil v veliko propagandno ofenzivo po vsem južnoameriškem kontinentu, najboljše pa je osredotočil svoje delovanje na Kubi. Kitajsko komunistično delovanje je postalo tako močno, da je v mnogih ozirih zasenčilo celo sovjetsko na tem področju.

Mnoge južnoameriške države so v zadnjih mesecih poslale svoje delegacije v rdečo Kitajsko na vabila iz Pekinga. V letošnjem letu je na Kitajsko odšlo s tega dela sveta okoli 40 delegacij, vključno študentske skupine, parlamentarci, bivši člani vlad, časniki, trgovci in industrialci.

Te skupine, ki so jih označili za kulturne ali gospodarske delegacije, so po vrnitvi iz Kitajske postale močna komunistična propagandna središča po vsej južni Ameriki. Namen Pekinga s temi stiki še ni povsem jasen, menijo pa, da si je postavil kot svoj prvi cilj vzpostavitve rednih diplomatskih odnosov z južnoameriški državami.

Prav tako menijo, da si Peking hoče pridobiti južnoameriške glasove v glavni skupščini ZN za dosego včlanjenja rdeče Kitajske v ZN.

Kuba je objekt najmočnejše rdeče kitajske propagande. Značilno je pri vsem tem, da ima Kuba redne diplomatske odnose s Čangkajškovo Formozo.

Rdeča Kitajska je na dolgo in široko pisala o Castrovi revoluciji na Kubi. Poslala je na Kubo svoje časniki in tam ustanovila časnikarsko agencijo, ki jo vodijo naravnost iz Pekinga. Tam tudi tiskajo prvi kitajski časopis, komunistični seveda, ki ga razpošiljajo po vsej južni Ameriki.

Rdeča Kitajska tudi ni opustila iz svoje mreže drugih južnoameriških držav. V juniju je odšla v Pekin parlamentarna skupina iz Peruju, v juliju podobna skupina iz Kolumbije, v maju trgovaška delegacija iz Venezuele, v avgustu kubanski, čilski in argentinski študentje in v septembru kulturna delegacija iz Brazilije.

Rdeči kitajski časniki so obiskali preteklo poletje Čile, Uruguay, Brazilijo in Kubo, organizacije prijateljev rdeče Kitajske pa so se ustanovile v Uru-

Kriza italijanske Krščanske demokracije - Kongres v Florenci

(Lzvirno poročilo)

Rim, v začetku novembra 1959

Zadnji teden oktobra (23.-28.) je bil v Florenci kongres italijanske Krščanske demokracije, ki po svoji pomembnosti presega vse njene dosedanje kongrese.

Zaradi notranjih nesoglasij, ki so precej pretresli celotno politično življenje v Italiji, je prišla Krščanska demokracija v težko krizo. Temna manevriranja, ki so se razodevala v delovanju nekaterih takozvanih “prostostrelcev” (franchi tiratori) t. j. poslancev Krščanske demokracije, kateri so pri tajnih glasovanjih ponovno glasovali proti lastni stranki, so torpedirala Amintoreja Fanfanija kot predsednika vlade in kot generalnega tajnika (po naše predsednika) Krščanske demokracije. Vlado je za njim prevzel Anton Segni, v generalnem tajništvu pa je Fanfaniju sledil Aldo Moro. Dalje je v Siciliji v regionalni avtonomiji z odpadom krščanske demokratskega poslanca Milazza zavladal režim nekake “Ljudske fronte”, v kateri gospodujejo komunisti.

Nova Segnjeva vlada se drži s podporo desničarjev: novofašističnega “Socialnega gibanja” ter monarhističnih strank, do katerih pa nima prav nobenih obveznosti. K vsemu se pridružuje, ne moremo reči ravno demoralizacija, vendar neka moralna mlahavost, ohlapnost nekake moralne mlahavosti, ohlapnosti nekake moralne mlahavosti, vendar neka moralna mlahavost, ohlapnost nekake moralne mlahavosti, vendar neka moralna mlahavost, ohlapnost nekake moralne mlahavosti.

Kongresa v Florenci se je udeležilo nad 700 delegatov, ki so predstavljali nad en milijon vpisanih članov ter okrog 13 milijonov glasov. Po razpravah, čisto zelo viharinih se je kongres zaključil z zmago skupine sedanjega generalne-

ga tajnika stranke Alda Moro, ki je osredotočil nase 1.059.000 glasov. Za njim je dobil največ glasov, 959.900) sedanji predsednik ministrskega sveta Anton Segni. Fanfani, vodja levega krila, je ostal šele na desetem mestu s 791.700 glasovi.

S skupino Moro je zmagal zmerni program centrum-levičarske smeri: interklasizem (medrazredni program), profikomunizem, zdrave socialne reforme ter “napredek brez avantur”. Treba je upoštevati, da za krščanskodemokratskimi sindikati stoji nekaj milijonov delavcev, da “Organizacija neposrednih obdelovalcev zemlje” (Coltivatori diretti), pri nas svojčas Kmetška Zveza) šteje tri do štiri milijone vpisanih članov in “Krščansko Zdrženje Italijanskih Delavcev” (ACLI—Associazione Cristiana degli Lavoratori Italiani) kontrolira tudi en milijon vpisanih članov. Že v teh številkah se zrcali medrazredni značaj Krščanske demokracije.

Upravičeno je upanje, da bo po kongresu v stranki zopet prišlo do edinosti, zlasti pod pritiskom komunistične nevarnosti. A to še ne pomeni, da je kriza v Krščanski demokraciji za vedno odpravljena! Je v tesni zvezi s svojstvenimi italijanskim političnim položajem: Manjka zdrave ustavne opozicije. Ni vladne alternativne, po kateri bi se demokratski volilci mogli stvarno odločiti; Krščansko demokracijo volijo često iz strahu pred komunisti. Druga najmočnejša stranka je komunistična, ki je usuznjena Kremlju in jo podpirajo Njenjivi socialisti. Vendar so se po kongresu politični izgledi Krščanske demokracije znatno izboljšali.

A.P.

IZ TEDNA V TEDEN

Argentina in Uruguay bosta v bodoče imeli isti čas. Po odredbi uruguayske vlade bodo 15. t. m. vse ure pomaknili za pol ure nazaj in jih bodo izenačili s časom v Argentin.

Na kongresu Narodne demokratske zveze v Rio de Janeiro je bil določen za predsedniškega kandidata biv. guverner države Sao Paulo in paulistanski župan Janio Quadros, podpredsedniški kandidat pa je Leandro Maciel, sedanji guverner države Sergipe. Listi sejejo, da bodo Quadros-a podprle vse opozicionalne stranke, med temi tudi krščansko-demokratska.

Argentina in Čile na sedanji antarktični konferenci v S. Ameriki branita skupno stališče proti nekontroliranim atomskim poizkusom na antarktičnem

OBISKI MED MOSKVO IN ZAPADOM

Italijanski predsednik Gronchi bo 7. decembra odpotoval na obisk v Moskvo, kamor ga je pred tedni povabil Hruščev. Ta pa bo vrnil obisk Gronchiju in bo prišel v Rim, skupno z maršalom Vorosilovom.

Gronchi bo ostal v ZSSR 12 dni. Spremljal ga bo italijanski zunanji minister Pella in manjše število italijanskih funkcionarjev.

Da bo Hruščeva spremljal Vorosilov, je objavil vodja italijanske KP Togliatti. Ob tej priliki se je po Rimu znova pojavila bojazen, da bo Hruščev poskušal napraviti obisk tudi v Vatikanu.

V Washingtonu so medtem objavili, da obstaja možnost, da bo Eisenhower po koncu zahodne vrhovne konference obiskal Španijo.

V Parizu pa je de Gaulle sprejel sovjetskega veleposlanika Vinogradova, ki se je prišel posvetovati z njim glede obiska Hruščeva v Parizu v bližnji bodočnosti.

guayu, Boliviji in Kolumbiji. Argentini in Uruguayu je rdeča Kitajska poslala preko Mednarodnega rdečega križa pomoč ob priliki letošnjih poplav.

Radijske oddaje iz Pekinga za Južno Ameriko so tudi povečali na dnevni 10 do 14 ur: vse v španščini in portugalščini ter je glavna vsebina vseh oddaj poudarjanje neodvisnosti od imperialističnih velesil, zlasti USA.

področju, ker bi radijsko izžarevanje ogrožalo področji obeh držav.

Venezuelska vlada je obvestila kubansko vlado, da trenutno ni zaželen obisk ministra za narodno obrambo Raúlja Castra in visokega vojaškega funkcionarja zdravnika dr. “Che” Guevare. Oba sta namreč komunisti.

V mestu Panama so na dan panamske neodvisnosti 3. novembra skrajni nacionalisti razrgali ameriško zastavo in priredili demonstracije proti Amerikancem. Nastopiti je moral ameriško vojaštvo, ki ima na skrbi varnost naprav ob panamskem prekopu.

Mehikanski list “Ultima noticia” je ostro zavrnil izjavo znanega ameriškega pisatelja Hemingwaya, Nobelovega nagrajena, da je na Kubi “vse dobro”, kakor mu je sporočila žena iz te dežele. Omenjeni list pravi, da je na Kubi res “vse dobro, toda za sovjetski imperializem in za imperializem njihovih satelito”.

Poveljnika kubanske vojske Camila Cienfuegos-a kljub vsem naporom doslej še niso našli. Na prošnjo kubanske vlade ga išče tudi ameriško letalstvo na področju Floride. Verjetnost, da bi bil živ, je zelo majhna. Letalo, s katerim je potoval, je padlo ali v morje ali pa se razbilo v kakem težko dostopnem planinskem predelu.

Ameriške oblasti ne marajo, da bi jim težave s Kubanci povečevali še kubanski emigranti z ustanovitvijo svoje vlade. Zato so jih opozorili, da ustanovitve take vlade na svojem področju ne bodo dovolili. Prejšnjega kubanskega latalskega poveljnika Diaz-a Lanza so pa na zahtevo kubanske vlade zaprli, ker je z letalom ponovno letal nad Habano, trosil letake in oddal tudi nekaj rafalov, a so ga pozneje po položitvi kavci-je izpustili.

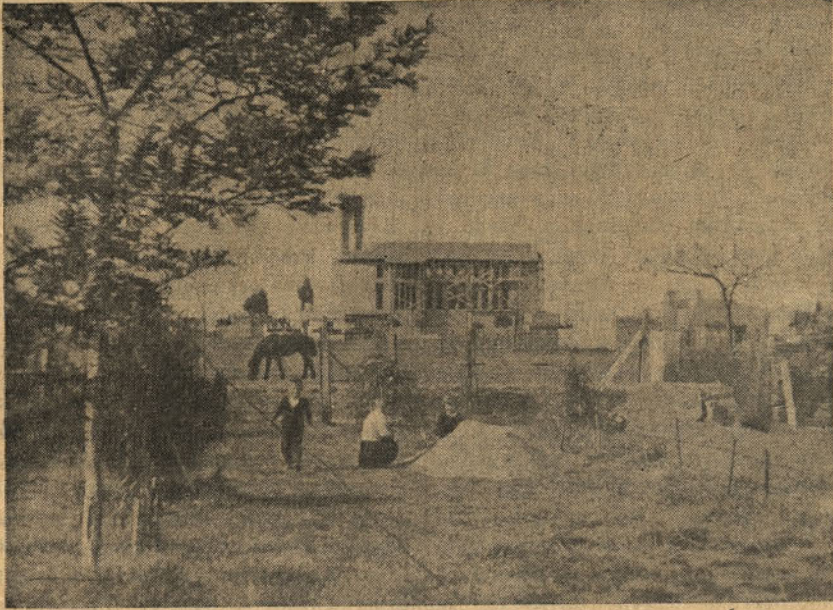
Pri predsedniku Eisenhowerju je bil na obisku biv. predsednik argentinske revolucionarne vlade gen. Aramburu. Po obisku je povedal, da je Eisenhowerja obiskal kot prijatelja, s katerim se pozna od panamske konference predsednikov ameriških republik leta 1955. Na vprašanje časnikiarjev o svojih bodočih političnih načrtih se ni hotel izraziti. Dejal je sam, da bo do prihodnjih predsedniških volitev v Argentinii moralo preteči pod mostovi še mnogi vode.

BLAGOSLOVITEV CERKVE V SLOVENSKI VASI V LANUSU

Prva slovenska cerkev v Južni Ameriki

Slovenska vas — Villa Eslovena — v Lanusu stoji pred svojim velikim praznikom: pred blagoslovitvijo svoje cerkve, posvečene Mariji Kraljici, ki bo v nedeljo 15. novembra z veliko slavnostjo. Blagoslovil jo bo škof iz Lomas de Zamora prevzvišeni g. Schell ob asistenci slovenskih dušnih pastirjev. Tako je ta cerkev, kateri je pred dvema letoma blagoslovil temelji kamen ljubljanski škof dr. Rožman pri svojem zadnjem obisku v Argentini, stopila v svoj novi položaj: dela so dozorela toliko, da se bo v njej lahko začela redna služba božja in bo tako postala duhovno središče Slovencev iz Lanusa.

Da, ta cerkev, kakor stoji danes sredi Slovenske vasi, je lahko njim, pa tudi vsem Slovencev v Argentini v ponos, kajti lahko se seče, da je zgrajena s slovenskim denarjem in s slovenskimi delovnimi močmi. Vsaj v veliki večini.

Nad 120 slovenskimi družinami se dviga ponosna visoka in lepa cerkev kot vredno bivališče Boga, v katerega podnožju slovenski človek v tujini postavlja svoje domove in mu zaupa usodo svojega rodu v tujini. Že nekaj kvadratov proč, takoj ko stopiš s kolektiva, vidiš v bližnji daljavi 25 metrov visok stolp, v slogu stolpov rimskih bazilik. Ko pa prideš bliže, se ti pokaže velika cerkev z visokimi okni kot luč, v katere se odbija sončna svetloba, da je hram božji že kot žarek z neba v to našo delovno temnost. Ko pa se ustaviš pred pročeljem, te prevzame monumentalnost mozaičnega križa čez vso steno in pod njim lep vhod nad impozantnim stopniščem, ki te popelje v božji hram. Prvi vtis nove cerkve od znotraj je velika prostornost in kipenje navzgor, visoko navzgor, pod nebo. Dvigne ti srce pod strop in dušo ti navda z ogromno svetlobo. Nebo in luč, ti dve sili sta poudarjeni v stavbi z visokimi okni, ki jih je toliko, da stene delajo vtis steklenih zidov. Nebo in luč in naperjenost v glavni oltar, kajti ob stranskih stenah ni nič stranskih oltarjev, ki bi odvajali pogled od centra svetlišča, od glavnega oltarja, na vrhu katerega je nad dva metra visoka soha Marije Kraljice. To je vtis cerkve, zunanjsčine in notranjsčine, ki ga na-

pravi na prišleca, ko pride ob poti nizkih delavskih predmestnih hišic v Slovensko vas in pred njeno središče: cerkev, ki bo v nedeljo prvič sprejela vase večno luč.

Prva slovenska cerkev v Argentini. Prva v Južni Ameriki. V Slovenski vasi. Narejena s slovenskimi močmi. Slovenski misijonarji so posvetili cerkev Mariji Kraljici sveta, tisti Mariji, kakor jo je videla sv. Katarina Labouré v Parizu in ki se kuje na čudežnih svetinjah: Marija Milosti, z rokami spušenimi k ljudem, katerim lije tokove milosti, potem pa je dvignila roki in sprejela v dlani ves svet. In ta druga faza videanja je dala povod za enega najnovejših Marijinih praznikov Marije Kraljice, ki ga je ustanovil pred leti pokojni papež Pij XII. in kateri prvo slovensko cerkev posvečujejo slovenski misijonarji v Lanusu. Zamisli slovenskih misijonarjev je

dal obliko z načrti g. Hotimir Gorazd, Stavbo pa je gradila vsa "vas" dobesedno vzeto in tako dvigala iz tal svetlišče. Tudi skoraj vsa druga obrtniška dela v cerkvi so dela slovenskih tveč, tako stropi, železna okna in vrata, električna napeljava, mizarska dela, itd. do umetniškega kipa v središču oltarja, ki je delo akad. kiparja Franca Ahčina. Tako je resnično ta cerkev spomenik slovenske ustvarjalnosti na vseh delovnih področjih in resničen naš ponos.

Zato je dan blagoslovitve te prve slovenske cerkve v Argentini, praznik vse naše skupnosti, in ni zaveda samo skromne, lepe, delovne in požrtvovalne Slovenske vasi tam v Lanusu. Njej, in njim, graditeljem, slovenskim misijonarjem pod vodstvom vikarja č. g. Petka, pa je treba dati vse priznanje in pomoč.

T. D.

Uprava Svobodne Slovenije je v tiskarni v zaostatku s plačilom večjega zneska za tiskanje Svobodne Slovenije. Do tega je prišlo samo zaradi tega, ker vse preveč naročnikov odlašajo s plačilom naročnine do konca leta. Zato vse naročnike Svobodne Slovenije, ki še nimajo plačane naročnine, prav lepo prosimo, da jo čimprej plačajo.

MLADINSKI DNEVI V MENDOZI

(Nadaljevanje in konec)

Zvečer so nas naši fantje in dekleta razveselili s težko pričakovano predstavo Finžgarjevega Divjega lovca. Po svoji popularnosti, zlasti pa po slovenski pristnosti, ki diha iz vsega dela, je prav posrečeno spadala v okvir mladinskih prireditvev. Uprizoritev je v režiji neutrudljivega g. Rudija Hirscheggerja, ki je zadnje tedne ves živel samo za naš novi oder, našla proti vsemu pričakovanju dobro ustvaritev. Igra je vprav zaradi domačnosti gorenskega življenja našla na splošno v vseh vlogah dobre in posrečene igrance. Včasih je bilo seveda še čutiti nekaj preveč deklamatoričnega značaja v govoru. Kadar pa je tak igralec "pozabil", da na odru igra, je pa zaživel v vsej prepričevalnosti. Spoznali smo že nekaj prav dobrih igralskih moči. Treba bo pa še gojitve lepega, pa neprisiljenega odrskega jezika; malo je še motila v nekaterih prizorih mešanica predomačnosti narečja. Pri vsem tem pa je mendoški "Divji lovec" zavzel častno mesto na začetku odrske kronike novega Slovenskega doma. Zahvala in čast naši mladini in režiserju!

V nedeljo popoldne smo se zbrali k sklepni prireditvi. Prvi del je bil posvečen telovadnemu in rajalnemu nastopu fantov, deklet in naraščaja. Pripravili

so nam precej točk, nekaj prav lepih in zanimivih. Nekateri dekliški prizori so bili zelo pestri. Pričali so, da je bilo pod vodstvom požrtvovalne ge. Marice Hirscheggerjeve vanje vloženega mnogo truda in prizadevne volje. Fantje so nas presenetili z nastopom svoje izbrane telovadne vrste, ki je sicer v svojih početkih, a je vendar pokazala velike uspehe v telesni gibčnosti in v že kar dobri meri smelosti (plavalni skoki skozi goreč obroč). Pristrčni so seveda bili v svojih rajalnih nastopih naši mlajši. V splošnem naj bo mladim bolj v pobudo kot v kritiko povedano, naj se poslej z vso resnostjo redno in sistematično posvečajo telesni kulturi. Kajti njihovem nastopu še manjka disciplinirane strumnosti — n. pr. že v samem korakanju ter splošnem obvladanju telesne drže pri nastopanju in izvajanju vaj. To pa se privzgoji le z neutrudljivim, stalnim, načrtnim in discipliniranim delom.

Po govoru predsednika Fantovskega odseka g. Rudija Škamleca in pozdravnih besedah predsednika SFZ g. Vodnika iz Buenos Airesa se je pričela prosta zabava pri pogrnenih mizah na prostem. Pri štantu je bil velika gneča. Veleovske preste hrustavke so bile letos posebno okusne. Lectovi konjički so vzbujali skomine otrokom, mladina pa se je zopet gnetla okoli okusno okrašenih me-

KOROŠKA

NAVODILA ZA POUK VEROUKA

Ob začetku novega šolskega leta je krški škofski ordinariat izdal navodila glede učnega jezika pri pouku verouka v zvezi z novim šolskim zakonom za južno Koroško. Ta navodila so zelo značilna za obširna in vsebinsko tako bogata in lepo ilustrirana knjiga v prednaročilu in predplačilu samo 150 pesov. (Za pošiljatev po pošti doplačilo 15 pesov.)

Kdor ne more plačati tega zneska naenkrat, lahko plača v obrokih tako, da bo zadnji obrok plačan do konca novembra t. l.

Prednaročila in predplačila sprejemajo:

Uprava Svobodne Slovenije, Dušnopastirska pisarna in Pisarna Društva Slovencev; Gdč. Mara Bidovecva, San Justo; G. Ivan Lužovec, Slov. vas, Lanus; G. L. Erjavec, Av. de Mayo 2480, Don Bosco; G. Pavle Homan, G. M. C. White 5141 Carapachay; G. Ivan Žnidar, brivnica in parfumerija "Los Alpes", C. Drysdale 5641, Carapachay; G. Mirko Kovač, Florida; G. Andrej Krošelj, Ventura Bustos 1863, Castelar; Ga. Mimi Martincič, Lomas del Mirador; G. Boleslav Cvetko, Bérategui, G. Danilo Havelka, Yapeyu 5141, San Martín.

Po pošti naslavljajte prednaročila in predplačila na naslov Eslovenia Libre, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

Z B O R N I K - K O L E D A R

Svobodne Slovenije za leto 1960 je že v tisku

Kljub izrednim gospodarskim razmeram v Argentini in velikemu porastu cen stane ta obširna in vsebinsko tako bogata in lepo ilustrirana knjiga v prednaročilu in predplačilu samo 150 pesov. (Za pošiljatev po pošti doplačilo 15 pesov.)

Kdor ne more plačati tega zneska naenkrat, lahko plača v obrokih tako, da bo zadnji obrok plačan do konca novembra t. l.

Prednaročila in predplačila sprejemajo:

Uprava Svobodne Slovenije, Dušnopastirska pisarna in Pisarna Društva Slovencev; Gdč. Mara Bidovecva, San Justo; G. Ivan Lužovec, Slov. vas, Lanus; G. L. Erjavec, Av. de Mayo 2480, Don Bosco; G. Pavle Homan, G. M. C. White 5141 Carapachay; G. Ivan Žnidar, brivnica in parfumerija "Los Alpes", C. Drysdale 5641, Carapachay; G. Mirko Kovač, Florida; G. Andrej Krošelj, Ventura Bustos 1863, Castelar; Ga. Mimi Martincič, Lomas del Mirador; G. Boleslav Cvetko, Bérategui, G. Danilo Havelka, Yapeyu 5141, San Martín.

Po pošti naslavljajte prednaročila in predplačila na naslov Eslovenia Libre, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

denih src in izbirala pomenljive napise. V dvorani je bila med tem gostom na ogled bogata razstava. Tako fantje kot dekleta so razstavili nekaj zanimivih in praktičnih del, ki so pričala kar o veliki strokovni spretnosti. Dekliški del pa je pokazal uspehe, ki so jih naša dekleta letos dosegle na kuharskem tečaju, še večja priznanja pa so vzbujala krasna ročna dela vseh vrst.

Na dvorišču nas je pričakovalo še novo presenečenje. Klicar je glasno vabil k otvoritvi novega kegljišča. Pričeli so mlajši. Pa je kmalu privzdignilo tudi stare, izkušene kegljače in zbrala se je velika gruča navdušenih metalcev krogel v živahni tekmi in medsebojni kritiki.

Vse te prireditve so nam jasno izpričale, kako veličanskega pomena je za naše skupno narodno, kulturno in družabno življenje naš novi Slovenski dom, v katerem smo se že v tem tako kratkem času njegovega obstanka počutili zares kot doma. Kdor količarko resno in stalno zasleduje in motri vse to naše življenje pod novim slovenskim krovom, mora spoznati veliko poslanstvo, ki ga to naše kulturno središče opravlja med nami in med našimi znanjci, ki bodo pod streho v Slov. domu dopolnjevali "lik naše navade in misli", kakor jim ga bo seveda navajati moralo v njihove mlade duše vcepiti narodno zavedno in versko utrjeno družinsko okolje. Bb

vladajo nemški jezik, je potrebno v smislu odredbe koroškega šolskega sveta z dne 27.10.1958 kot pomožno sredstvo uporabiti otroku lastno narečje.

Značilno je, kako se navodilo sklicuje v prvem delu na potrebe vernikov, ki pridejo v drugojezične kraje, v drugem na zakon, v tretjem pa predpisuje izključno pouk v nemščini. Istočasno pa posredno priznava, da je mnogo otrok, ki ne razumejo nemščine, zato naj se uporablja za otroka lastno "narečje". Ni ti ne napiše ordinariat slovensko narečje, če že ni hotel napisati slovenski jezik. Kako ga skrbi, da bi se "verniki" ne izgubili v "drugojezičnih" krajih, prav nič ga pa ne skrbi, da otroci po mnogih krajih na Koroškem ne bodo mogli slediti verskemu življenju v cerkvi. Slediti pa ne bodo mogli, ker ne razumejo nemškega jezika, krivdo seveda imajo tisti, ki so jih prijavi k izključno nemškemu pouku. In to iz oportunitizma ali zaradi pritiska raznih činiteljev. Cerkev bi morala skrbeti za verski razvoj v smislu četrte božje zapovedi; navodilo, ki ga je izdal krški ordinariat pa je popolnoma v nasprotju s to zapovedjo.

VISOK SOVJETSKI DRŽAVNI

PRORACUN

Pretekli teden so v Moskvi zaključili letošnje zasedanje 1335 članskega sovjetskega kongresa, na katerem so posamezni sovjetski ministri, vsi direktno podrejeni Hruščevu, podali, kakor vsako leto, obširna in dolgovozna poročila o "veleuspehih" sovjetskega komunističnega sistema na vseh področjih človeškega udejstvovanja.

Na zasedanju so sprejeli novi proračun ZSSR, ki predvideva 744.800 milijonov rubljev (186.200 milijonov dolarjev) izdatkov in 772.100 milijonov rubljev (193.025 milijonov dolarjev) dohodkov. To pomeni, da namerava ZSSR imeti v prihodnjem poslovnem letu 27.300 milijonov rubljev (6825 milijonov dolarjev) prebitka. Za čisto vojaške namene je v proračunu postavka 96.000 milijonov rubljev (24.025 milijonov dolarjev). Iz celotnega proračuna je razvidno, da se komunistična centrala v Kreniju trudi zvišati izdatke za vsakdanje življenjske potrebščine, v silovitem naporu bližanja visoki življenjski ravni Zahoda.

Zaključni govor je imel letos znova Hruščev, ki je ponovno zaigral vlogo mirovne goloba, ko je pozival Zahod, naj pristane na njegov načrt o štiriletni razorožitvi sveta in rdečo Kitajsko, naj svoje spore z Indijo in Formozo rešuje raje s pogajanjem, kakor pa z orožjem.

V Izraelu je pri zadnjih volitvah dobila vladna laboristična stranka Mapai 40,5% vseh oddanih glasov. S svojimi zavezniki, zmernimi socialisti, v parlamentu nima večine in bo sedanji predsednik Ben Gurion znova sestavil koalicijsko vlado.

IV. MEDNARODNI KONGRES KAT. MLADINE V BUENOS AIRESU

Med šestim in trinajstim decembrom t. l. bo v Buenos Airesu kongres Mednarodne federacije katoliške mladine F.I.J.C., katere članica je tudi Slovenska fantovska zveza.

Dne 28. oktobra je bil sestanek pripravjalnega odbora. Vodil ga je predsednik Argentinske Katoliške Akcije g. Juan Remón. Poleg zastopnikov argentinskih katoliških organizacij so se ga udeležili tudi zastopniki Slovenske fantovske zveze in Slovenskega katoliškega akademskega društva, navzoči so pa bili tudi zastopniki Hrvatov, Slovkov in Ukrajincev.

G. Remón je povedal, da je za kongres dobil na razpolago sejno dvorano na buenosaireski mestni občini in bodo v njej vsa zborovanja in sestanki mednarodne kat. mladine v kongresnih dneh. Dne 8. decembra bo na Plaza de Mayo velik javni shod z mašo ter prenosom nagovora papeža Janeza XXIII. na mednarodno kat. mladino. Prireditelji kongresa vabijo, naj bi posamezne narodnostne skupine prišle na Plaza de Mayo v narodnih nošah. Enajstega decembra bo v Amfiteatru Municipal mednarodni folklorni festival.

Odbor Slovenske fantovske zveze in Slovenskega kat. akad. društva vabita še sedaj rojake, da se prireditve mednarodnega kongresa kat. mladine udeležijo v čim večjem številu. Podrobnosti o kongresnih prireditvah bomo še sporočili v naslednjih številkah.

ARGENTINA

Predsednik dr. Frondizi je prejšnji četrtek v radijskem govoru znova spreporočil o naporih svoje vlade za ureditev in ustalitev gospodarskih razmer v Argentini. V govoru je opozarjal na činitelje, ki so privedli do sedanjega težkega gospodarskega položaja. Prebivalstvo se je n. pr. od 11.500.000 leta 1929 povečalo do leta 1958 na 20 milijonov. Življenski standard se je močno dvignil. Zaradi tega je bilo treba vedno več proizvodov in surovin za lahko industrijo uvažati, vedno manj je pa bilo blaga za izvoz. L. 1929 je n. pr. Argentina lahko izvozila 58% svojih poljedelskih proizvodov, l. 1958 pa samo 22%, obdelana površina zemlje se je pa v zadnjih 20 letih zvišala samo za 6%. Za industrijo je Argentina v letih 1955-1958 kupila v inozemstvu železa in raznih naprav za 726 milijonov dol. petroleja je pa v istem razdobju morala uvoziti za 877 mil. dol. Dne 31. maja 1946 je Centralna banka izkazovala 1.713 milijonov zlatih dolarjev in deviz, od tega zneska je bilo treba plačati v devizah samo 416 mil. Saldo je torej znašal 1.297 milijonov. Do 30. aprila 1958 se je zaloga deviz znižala na 269 milijonov, obvez za plačilo v devizah je pa bilo več kot 1.300 mil. Torej deficit več kot 1 milijon dolarjev.

Dr. Frondizi je v daljnih izjavah povedal, da je ob nastopu vlade imel samo dve izbiri: ali nadaljevati z intervencionističnimi posegi v gospodarstvo, ki so državo gospodarsko spravili na rob propada, ali pa zavreči ta način in se povrniti na svobodno gospodarstvo. Vlada se je odločila za drugi način. Napovedala je ostre ukrepe za zboljšanje gospodarskega položaja. Tako se je leta 1958 začela "borba za petrolej", gospodarski načrt je pa vlada objavila 29. dec. istega leta.

Predsednik je naglašal, da ta gospodarski načrt ni načrt vladne stranke, ampak državni načrt za ureditev in ustalenie gospodarskega življenja ter za doseganje ciljev, ki ne bodo dopuščali, da bi država znova zašla v tako krizo, v kakršni je sedaj.

Predsednik je končno izzabil prepričanje v uspeh gospodarskega načrta. Zlasti že po prvih rezultatih, ki so jih dosegli. Tako se je proizvodnja petroleja, od začetka "boja za petrolej" v letu 1958 do sedaj povečala od 5.687.533 kub. metrov na 8.300.000 kub. metrov, leta 1960 bo petrolejska proizvodnja dosegla 13 mil. metrov, leta 1961 pa skoro 19 mil. Tudi so znaki, da so se cene nekaterih proizvodov že začele ustaljevati.

Končno je dr. Frondizi z vso odločnostjo poudaril, da vlada od svojega gospodarskega načrta za nobeno ceno ne bo odstopila ter ga bo izvedla v vseh podrobnostih.

S tem zatrdilom je pa tudi odločno odgovoril tistim poslancem v vladni stranki, ki ne odobravajo ukrepov gospodarskega ministra ing. Alsogaraya in njegovih sodelavcev za ureditev in ustalenie gospodarskih razmer v Argentini. Svoje nezadovoljstvo z zadržanjem teh poslancev je dr. Frondizi zadnjič še očitneje pokazal s tem, da jih v letni predsedniški rezidenci, kamor so ga prišli obiskat, sploh sprejel ni, ter tudi k njim ni prišel na kosilo.

V presojanju gospodarskega in političnega položaja v Argentini nekateri listi tudi navajajo dejstvo, da dr. Frondizja celo pred marčnimi volitvami ne motijo nekateri malo popularni vladni ukrepi, ker dela politiko na daljšo dobo, t. j. do bodočih predsedniških volitev. Dotodaj bo pa gospodarski načrt v celoti izveden. Petroleja ne samo, da ga ne bo treba uvažati, ampak ga bo še za izvoz, industrija in zasebniki bodo razpolagali z zadostnimi količinami električne energije, sedanje slabo stanje na železnica bodo zboljšali z modernimi napravami ter se bo promet zboljšal na železnica in cestnem omrežju, ki je sedaj naravnost v o-bupnem stanju. Tako gospodarsko stanje v državi bo pa samo dajalo možnosti za povsem novo politično grupiranje, ker se bo demokratski sistem v tem času samo utrdil.

Edina koncesija, ki jo je vlada dala poslancem in senatorjem, je pa ta, da je prepustila njihovi odločitvi ali naj sedanji volilni zakon z večinskimi sistemom zamenjajo s proporcionalnim ali ne. Več kot gotovo je, da državni kongres tega ne bo storil, ker so za večinski volilni sistem tako vladni, kakor opozicijski radikali.

Dr. Frondizi bo 13. t. m. na enodnevnem obisku v Montevideo v Urugvayu. Med drugim si bo ogledal vltanje bronastega spomenika gen. San Martinu. Prihodnje leto namerava obiskati tudi več evropskih držav.

Novice iz Slovenije

Na IV. kongresu Zveze komunistov Slovenije junija meseca v Ljubljani je bil izvoljen naslednji Centralni komitej ZKS: Aljančič Marija, Arigler Adolf, Avbelj Viktor, Babič Branko, Belopavlovič Niko, Bešter Mara, Beltram Živa, Roje Majda, Bole Dušan, Bole Tone, Borštnar Jože, Boštjančič Dolfka, Božič Jože, Blaha Tilka, Brajnik Edo, Bravničar Dušan, Bregar Rudi, Brejc Tomo, Brilej dr. Jože, čerče Aleksander, Dermastija dr. Marijan, Divjak Stanko, Fajfar Tone, Ganziti Rudolf, Goršič Milko, Hafner Vinko, Herman Lojze, Hočvar dr. Franc, Hočvar Janez, Hribar Janez, Ingolič Jože, Jager Jože, Jakopič Albert, Jamnikar Ivan, Janhuba Rudi, Janžekovič Ivan, Kadunc Vladimir, Kardelj Pepca, Kavčič Stane, Kidrič Zdenka, Kimovec Franc, Klopčič Franc, Kočvar Franc, Kozak Vlado, Kraigher Boris, Kranjec Miško, Krese Leopold, Krivic Vlado, Krivic Ada, Krmelj Maks, Kropušek Tone, Ledinek Miloš, Legan ing. Jože, Leskošek Franc, Maček Ivan, Majhen Vlado, Maležič Matija, Marinko Miha, Markič Stane, Mirtič Franc, Modic Lev, Novak Ivan, Ocepčec Lojze, Orožen Marijan, Perovšek Franc, Polak Bojan, Polič Zoran, Popit Franc, Potrč dr. Jože, Pirkovič Franc, Prešeren Cilka, Regent Ivan, Rems Janez, Remškar Tine, Ribičič Mitja, Ris Ivan, Budolf Janko, Simonič Franc, Seliger Drago, Smole Jože, Svetina Mira, Šilih, Niko, Šegedin dr. Ruža, Šuštaršič Tone, Tavčar Ivan, Tomšič Vida, Tramšek Jože, Vilfan Marija, Vilfan dr. Joža, Vipotnik Janez, Vengust Albin, Vošnjak Sergej, Vratuša dr. Anton, Zihel Boris, Zlatnar Mirko, Zupančič Marija, Žaucer ing. Pavle in Žen Jakob.

Člani Centralnega komiteja ZKS so po izvolitvi imeli sejo ter so izvolili za svojega tajnika znoja Miho Marinka, za člane Izvršnega komiteja ZKS pa so bili izvoljeni naslednji: Avbelj Viktor, Hribar Janez, Jakopič Albert, Kavčič Stane, Kraigher Boris, Krivic Vlado, Leskošek Franc, Maček Ivan, Popit Franc, Potrč dr. Jože, Regent Ivan, Ribičič Mitja, Rudolf Janko, Tomšič Vida, Vipotnik Janez in Zihel Boris.

Umrli so: V Ljubljani: Drago Slovnik, upok., Mile Prvanovič, inšpektor drž. žel., Isak Pinto, črkostavec Triglavske tiskarne, Nina Ganz, roj. Pisanski, dr. Eleonora Jenko-Groyerjeva, Barbara Kavčič, gospodinja, Maks Hoge, žel. upok., Ana Horvat, Maks Košir, poštni inšpektor v p., Tilka Irkič, roj. Gračnar in Anton Nosan, okrajni šolski inšpektor v Novi Gorici, Anton Bernetič, v Rožani pri Kopru, Anica Meden v Begunjah, Katarina Rotar, biv. gostilničarka na Posetju, Franciška Rabič, vdova v Kamniku, Jože Dolšina, čevljarški pomočnik v p. Kranju, Ivan Rustja, šef. komerc. oddelka lesnega podjetja v Novem mestu, Ivan Rojec, gradbeni delovodja podjetja Ingrad v Celju, Janez Majdič, tesar v Podgorici pri šentjakobu ob Savi, Ivan Jezernik, soboslikarski mojster v Domžalah, Milka Jenko, učit. v p. v Mirni, Stanko Čotar v Škocijanu pri Kopru, Ivan Vidic v Radovljici, Marija Bitenc na Viču, Rozalija Blatnik, šivilja na Krki, Avgust Gruden, upravitelj gozdnega obrata Straža, Marija Skubic, vdova v Črnomlju, Ivan Rogelj iz Podpeči, Ivan Peterlin v Laščah, Janez Mesojedec, šofer v Novem mestu, Cvetko Razpet, vajenec v Škofji Loki in Marija Golmajer v Rovi.

SLOVENC V ARGENTINI

BUENOS AIRES

XIV. kulturni večer SKA

Zanimiv je bil naslov predavanja, ki ga je imel dr. Vinko Brumen na XIV. večeru Slovenske kulturne akcije: "Kaj je 'novo' v 'novi vzgoji'". Ker je naslov "vlekel" je kljub prevoznim težavam občinstvo napolnilo Bullrichevo dvoranco.

Predsednik SKA je otvoril večer in predal besedo predavatelju. Dr. Vinko Brumen je v uvodu razjasnil, kaj je "nova vzgoja" in kaj je "novo" v tej novi vzgoji. Je pa ta nova vzgoja relativen pojem; po splošnem mnenju pedagogov je stara že 200 let. Prav za prav je že tudi stara, vendar se od "stare" tradicionalne vzgoje loči v tem, ker smatra otroka samega za sredstvo vzgoje, vzgojitelj naj mu samo pomaga, da bo sam razvil svoje sposobnosti. V svojem predavanju je prikazal razvoj gibanja od začetkov: od Rousseauja preko Tolstoja do sedanjih dni, z vsemi vrlinami take vzgoje. Omenil je tudi kritike o novi vzgoji, ki postaja vedno bolj močna, ker se opazajo razne hude napake v "novi vzgoji". In to predvsem v ZDA, kjer je ta način vzgoje splošno uveden. Med

predhodniki te struje strokovnjaki navedajo tudi Platona in Tomaža Akvinskega.

Pri debati, ki je bila zelo živahna, je predavatelj odgovarjal na številna vprašanja. V debatih pripombah je bilo tudi pojasnjena morda najhujša hiba te vzgoje: nima določenega cilja; ampak ga popolnoma prepušča lastnim odločitvam. Kot zaključek vsega bi bilo povzeti, da ni mogoče zagovarjati samo en način vzgoje, ampak je najboljša pametna sinteza obeh načinov.

Po debati se je predsednik Ruda Jurčec zahvalil predavatelju in povabil vse na predavanje dr. Branke Sušnik na izrednem kulturnem večeru v slovenski hiši.

Športni nastop na mladinskem dnevu

Niti dež ni zaustavil mladih odbojkašev iz Morona in Adrogeja, da ne bi številnim obiskovalcem VII. mladinske prireditve ZFZ in SDO v Moronu nudili vsaj nekaj športnega programa. Tako so se pojavili na igrišču Morončani: Grabnar, Mežnar, Benedičič, Mehle, Selan, Jesenovec, Boltežar in Tomažin, za Adrogejo pa so nastopili: Skvarča J.,

DAN SLOVENSKE MLADINE

je vsako leto prireditve, ki jo v novembru priredita Slovenska dekliska organizacija in Slovenska fantovska zveza. Na njej dekleta in fantje pokažejo, da poleg kult. udejstvovanja skrbijo tudi za telesno vzgojo slovenske mladine ter tako nadaljujejo s tradicijo slovenskih predvojnih mladinskih organizacij doma.

Tudi za nedeljo 8. novembra napovedana VII. mladinska prireditev je imela na sporedu športne nastope slovenske mladine: Tekmo v odbojki med moštvo SFZ in Adrogeja, rajalne nastope deklet in naraščaja ter vaje telovadec na drugo, krogih in bradli. Zaradi slabega vremena jih pa ni bilo mogoče izvesti, razen tekme v odbojki, o kateri pa prinašamo poročilo na drugem mestu.

Slabo vreme je pa tudi marsikoga odvrnilo od prihoda na pripravo. Zlasti je bilo to opaziti pri družinah z otroci. Kajti ravno v času, ko bi morali iti na pot, se je začelo bliskati, grmeti, nato se je vtila močna ploha, za njo je pa še precej časa deževalo. Vsi ti so si mislili, da zaradi takega vremena prireditev sploh ne bo in so ostali doma. Veliko rojakov se je kljub temu le odločilo in odšlo na pripravo z namenom, da bodo tam dobili morda le kakega znanca, na drugi strani pa mladini dali vzpodbudo za nadaljanje dela ter gmotno podprli mladinski organizaciji za izvedbo njenih načrtov glede ureditve lastnih prostorov.

Ko so prišli na pripravo, so takoj uvideli, da so prav napravili. Kajti že na ulico je bilo čuti, da je na pripravi zbrana številna slovenska izseljenska družina.

Vivod, Boltežar M., Poglajen, Sušnik in Zakelj. Tekmo je sodil I. Knap, pomagal pa mu je J. Prijatelj. V začetku se je še dalo igrati lepo in dobro, toda po prekinitvi je postalo igrišče neprimerno. Kljub vsemu pa je bila igra veseskozi napeta, tako da so tudi gledalci prišli na svoj račun. Viden je napredek moštva iz Adrogeja, čeprav ni mogoče ustvariti končne sodbe, bomo pač morali počakati na normalne prilike. Glavna vrtilna je kombinacijska igra, ki je Moroncem manjkala. O napetosti igre pričča že sam izid. Moštvo iz Adrogeja je premagalo pomlajeno moštvo SFZ iz Morona s 18:16, 11:15, 15:13.

Po tej tekmi pa so hoteli pokazati tudi naši orodni telovadci, kaj sp. oripravili za ta dan. Ker pa je vreme le bilo preslabo, so se opravičili in dejali, da je njihov nastop le bolj za trening. In prav zaradi vneme so vsi športniki, ki se niso ustrašili slabega vremena, zaslužili priznanje pa tudi zahvalo vseh prisotnih.

Osebnosti

Družinska sreča. V družini Marijana Poštajnar in njegove žene ge. Irme, roj. Skubin, se je rodila hčerka, ki je je krstil dr. Pavle Krajnik v župni cerkvi v Ituzaingo na ime Olga Silva. Botra sta bila ga Adela Šabič in prof. Vinko Logar. V družini Cirila Obrskal in njegove žene ge. Matilde, roj. Košir so tudi dobili hčerko. Pri krstu je dobila ime Marija Matilda. Srečnima družinama naša častitka.

Potek kongresa

Kakor pri organizaciji prejšnjih kongresov, tako je tudi pri organizaciji sedanjega kongresa v Limi izdatno pomagala Krščansko demokratska zveza za Srednjo Evropo, ki ima svoj sedež v New Yorku. Tega se vodilni krščanski demokrati iz Južne in Srednje Amerike dobro zavedajo in so na kongresu naglasili zasluge zveze za razvoj krščanske demokracije v Ameriki. Na ta način je prišlo tudi do večjave ime Slovenije in zlasti njenih dveh vodilnih predstavnikov v Zvezi, t. j. podpredsednika dr. Mihe Kreka in generalnega tajnika dr. Ludovika Puša.

Kongres v Limi je bil skrbno pripravljen in je zato lepo potekal. Trajal je

na. Pred vstopom na pripravo je bilo med argentinsko in slovensko zastavo razpeto veliko platno z napisom "Desetletnica SDO in SFZ". Na veseljem prostoru so pa bile postavljene mize, okoli katerih so posedli zbrani rojaki. Stregli so jim odbornice in odborniki ter članice in člani obeh mladinskih organizacij na čelu s predsednico gdč. Maro Bidovčevico in Tonetom Vodnikom. Skrbno so pazili, da so bili rojaki hitro in dobro postreženi.

Kljub razmočenemu prostoru je bilo na pripravi pravo slovensko domačnostno razpoloženje. Prijatelji in znanci so bili v živahnih pogovorih o raznih stvareh, mladina je imela dosti opravka z metanjem obročev, fantje so se merili s streljanjem na strelišču, dekleta so prodajala srečke za lepe in praktične dobilke v bogatem srečolovu, nad vse to vrvenje na pripravi so pa udarjali veseli akordi slovenske veselične reproducirane glasbe. Z eno besedo: Družabni del prireditve je kljub slabemu vremenu lepo uspel. Ko so zvečer rojaki zapuščali pripravo, ni bilo nikomur žal, da je ta dan prišel v Moron. V družbi slovenske mladine in znancev, med katerimi je bil tudi rojak iz Severne Amerike g. Branko Lukež, ki se mudi kot zastopnik tovarne gumijastih izdelkov Goodrich iz Severne Amerike v Buenos Airesu, so prebili nedeljski popoldan v pravem slovenskem družabnem razpoloženju, na drugi strani pa tudi gmotno podprli idealno slovensko mladino, ki se v velikem svetu nesebično trudi, da bi mladi slovenski rod, ki domovine sploh ne pozna, ohranila zveste Bogu in narodu.

OB 10-LETNICI SLOVENSKE BESEDE

Odbor "Slovenske besede", ki jo je pred 10 leti ustanovil v šmartinskem središču slov. naseljenec pok. svetnik Karel Škulj, je v soboto 7. novembra ob 22. uri zvečer priredil v prostorih kluba Excelsior v ul. Patricios 457 v Santos Lugares kulturno-družabno prireditev v proslavo svojega 10-letnega obstoja in delovanja.

Ob napovedani uri je iz zvočnika zadonela argentinska himna, nato pa je orkester Moulin Rouge zaigral še slovensko. Občinstvo je obe himni stoji prepevalo. Potem je nastopil predsednik odbora ing. Tone Matičič pozdravil številne udeležence ter s krajšim govorom razložil pomen prireditve. Za odbor Slovenske besede je dejal, da ima dvojno nalogo: širiti med slov. naseljenec v Vel. Bs. Airesu slovensko kulturo in gojiti med njimi zdrav družabnost, oboje pa s ciljem ohranjati v njih slovensko zavest. V času svojega izhajanja se je okoli istoimenske revije zbralo lepo število sodelavcev. Po smrti usetanovitelja duh. svetnika Škulja je revija zaradi sed. gospodarskih težav morala prenehati izhajati. Odbor pa tudi po prenehanju izhajanja revije nadaljuje s kulturnim poslanstvom, o čemer pričča nocojšnji večer, ko je v prvem delu kulturni program z nastopom pevskega zbora, v drugem delu pa družabna prireditev.

Šmartinski pevski zbor pod vodstvom

Vsak teden ena

DANES JE TAISTI DAN...

Danes je taisti dan,
ko sem bil za vojsko zbran.
Prišli so k meni
štirje rumeni,
vojaki so b'li.

Puške dol' postavijo,
meni tako pravijo:
"Kaj se boš umikal?
Saj se ti bo šikalo
ta soldaški stan!"

pevovodje Vinka Klemenčiča je doživeto zapel 5 narodnih pesmi: Kukovico v Žirovniki harmonizaciji, v Ipavcevi "Ej, tedaj!" "Nagajivko" v Lajevičevi je ubrano zapel ženski zbor, nato pa spet celotni zbor "Lipa zelenela je", katere tretjo kitico je posebej priredil za sopranski solo ob brenečiji spremljavi zboru Vinko Klemenčič. Sopranski solo je lepo zapela ga Marinšek, dasi v oktavi nad osnovno melodijo to ni lahka zadeva za pevko, vendar bi pa v kaki drugi intervalni višini lepše zvenelo. Za konec je zbor mogočno zapel še Flajšmanov "Triglav". Občinstvo je pevce po vsaki pesmi nagradilo z gromkim aplavzom. Če bo zbor v bodoče bolje sledil pevovodjevi želji po izrazitejši dinamiki, bo gotovo mogel dosegati še lepše uspehe.

Po krajšem odmoru je nastopil priznani orkester Moulin Rouge in s spodobnim uvodom povabil občinstvo k družabnemu delu večera. Po dvoranu je živahno završalo in nestrpni pesalci so mogli v polnem pritju na svoj račun.

Dvorana je bila do zadnjega kotička polna slovenskega občinstva, tako, da nanovo prihajajoči niso več našli sedežev in so se morali zadovoljiti kar s prosto stoji ob robu plesalskega venca ali pa so si pri točilnici stoji tešili željo po jedi in pijači, "ki vtopi vse skrbi".

Poleg drugega veselja se je na prireditvi ponujala sreča tudi v obliki obilih in bogatih dobrot, če si seveda kupil pravo srečko.

—r.

BARILOCHE

Društvene novice. V zimski sezoni l. 1959 je Slovensko planinsko društvo pripravilo tri kulturne in družabne večere. Junija je predvajal Dinko Bertonec barvne posnetke z Antarktike, julija je vrtel dr. Lojze Grzetič nekaj filmov iz Slovenije in avgusta je pokazal Ivan Aršek diapozitive (v barvah) iz ekspedicije na Cerro Balmaceda. 9. slovenske smučarske tekme so bile 11. oktobra v Nireco. Zmagal je Bertonec, drugi je bil Peter Bavdaž. 3/11. se je društvo na skupni večerji poslovilo od svojega predsednika, ki se znova odpravlja na šesto celino, kjer bo ostal leto dni na postaji Ellsworth ob Weddellovem morju. (To bazo so Amerikanci preteklo poletje izročili argentinski vladi). Ob tej priložnosti so bile tudi razdeljene nagrade za 8. in 9. slovenske smučarske tekme.

Planinski stan. Gradbena dela za zasilno ureditev vodovodnih naprav so v teku in bo za letošnjo poletno sezono Stan z vodno preskrbljen v toliki meri, kot je to za planince potrebno.

R. SMERSU

V PERU — NA PETI MEDNARODNI KONGRES KRŠČ. DEMOKRACIJE

Indijanci rodu Inka so verovali, da je človek sestavljen iz duše in telesa in da je duša neumrljiva. Dobri pridejo v nebesa, hudobni pa bodo kaznovani. Človeških žrtev na čast bogovom niso poznali.

Država je bila razdeljena v štiri pokrajine. Glavno mesto je bilo Cuzco, danes eno največjih turističnih privlačnosti Peruja. Moško prebivalstvo vsakega kraja je bilo razdeljeno v desetnije, pet desetnij je tvorilo višjo enoto. Državni uradniki so vodili register novorojenih in umrlih. Pokrajine in posamezniki so plačevali kralju davek. Poznali so posebno pisavo s pomočjo vozlov. Ti vozli pa sino bili samo pisava, ampak tudi številke.

V to lepo, cvetočo in bogato državo so v letu 1931 vdrla divji in brezobzirni španski pustolovci. Ker so imeli puške, topove in konje, so mogli premagati ogromne indijanske vojske. Z ljudmi so postopali skrajno kruto. Vso zemljo so razdelili med vojake in španske naseljence, domačini pa so postali sužnji, katere je trdo delo in izkoriščanje kmalu skoraj čisto iztrebilo.

Danes je že vse to pozabljeno. Država je v svojih postopnih delih moderno urejena, z lepo napredujočo industrijo in

močnim turizmom. Železnice sicer ni veliko, pač pa je lepo razvit letalski promet. Pridobivanje zlata (okoli 9.000 kg na leto) in srebra (okoli 600.000 kg na leto) je še vedno važna postavka v domači proizvodnji. Domač denar se imenuje sol in je precej stabilen; vlado imajo sedaj v rokah pristipi iz stranke APRA. Ustanovil jo je znani Haya de la Torre.

Glavno mesto Peruja je Lima, ki jo je leta 1535 ustanovil Pizarro in je 14 km oddaljena od obale Tihega oceana. Središče mesta napravi vtis starega španskega mesta z ogromnimi cerkvami in velikimi palačami, ki imajo na cestno stran pokrite balkone (vpliv arabskega stavbarstva). Okolica Lime pa je moderna kot ostala mesta v Južni Ameriki. Univerza sv. Marka v Limi je najstarejša univerza v vsej Ameriki. Prestolnica ima okolično vred okolj pol milijona prebivalcev. Truplo edine svetnice v Južni Ameriki sv. Roze počiva v samostanu sv. Dominika in prav sedaj zbira sredstva, da bi tej svetnici na čast zgradili novo baziliko.

Prav posebno mi je udarilo v oči to da je mnogo žensk-revnih in bogatih, mladih in starih-nosilo vijoličasto obleko, prepasano z belo frančiškansko vr-

(2)

vico. Sprva sem mislil, da so to redovnice. Pa so mi povedali, da v Limi veliko žensk v mesecu oktobru nosi to spokorno obleko v čast "Gospodu čudežev" (Señor de los Milagros). "Gospod čudežev" je čudodelna podoba križanega Kristusa, ki jo je stoletja časte v Limi; posebne slovesnosti pa so vsako leto v mesecu oktobru. Toliko globoke vere, kot sem jo te dneve videl v Limi, še nisem videl nikjer v Južni Ameriki. In šekaj: Nihče se ne zgladuje nad tem, da ženske (uradnice v ministrstvih, profesorice, učiteljice, trgovske prodajalke in druge) nosijo spokorno obleko.

Kakor pri organizaciji prejšnjih kongresov, tako je tudi pri organizaciji sedanjega kongresa v Limi izdatno pomagala Krščansko demokratska zveza za Srednjo Evropo, ki ima svoj sedež v New Yorku. Tega se vodilni krščanski demokrati iz Južne in Srednje Amerike dobro zavedajo in so na kongresu naglasili zasluge zveze za razvoj krščanske demokracije v Ameriki. Na ta način je prišlo tudi do večjave ime Slovenije in zlasti njenih dveh vodilnih predstavnikov v Zvezi, t. j. podpredsednika dr. Mihe Kreka in generalnega tajnika dr. Ludovika Puša.

Kongres v Limi je bil skrbno pripravljen in je zato lepo potekal. Trajal je

od 23. do 27. oktobra. Peruanski in drugi časnikiarji so se za kongres zelo zanimali. Samo delegati iz Srednje Evrope smo imeli s časnikarji dve konferenci, na katerih se je ponudila priložnost spraviti v časopise podatke o Slovenceh in Sloveniji, o grozotah, ki so jih komunisti zagrešili med revolucijo, ob koncu vojne in pozneje.

Dokaz, da so v Peruju zdrave demokratske razmere in da je tam velika politična toleranca, je v tem, da je n. pr. večinska perunanska stranka APRA povabila glavne predstavnike krščanske demokracije v svoje prostore, kjer jim je bil prirejen slovesen sprejem z lepimi nagovori. Dr. Rafael Caldera iz Venezuele je bil povabljen v parlament, kjer je govoril, Eduarda Freya iz Čila pa je v peruanskem senatu sprejel predsednik senata. Pri sprejemu je bilo navzočih večje število senatorjev.

Slovenska zastava

Nekaj ur pred slovesnim začetkom kongresa me je obiskal glavni organizator kongresa dr. Bolanos Ramirez, mlad in agilen peruanski poslanec, ki je že lansko leto poslal kratko poročilo o razmerah v Peruju, napisano izrecno za Slobodno Slovenijo. Rekel mi je, da vsa Lima ne premore slovenske zastave in me zato prosi, naj dam damskemu komiteju navodilo, kako naj seši-

jejo slovensko zastavo. To sem storil in ob slovesni otvoritvi, ki je bila v dvorani hotela Maury, je na častnem mestu visela tudi velika slovenska zastava. Verjetno se je to zgodilo prvič v Limi.

Naslednji dnevi (24., 25. in 26. oktobra) so bili namenjeni delu devetih komisij. Delegati iz Srednje Evrope smo sodelovali v dveh političnih komisijah ter v socialno-ekonomski komisiji, v kateri so mi ponudili predsedstvo, pa sem ga vljudno odklonil s pripombo, naj imajo na ameriških kongresih predsedniška mesta pač Amerikanci, mi pa smo pripravljene sodelovati pri delu komisije s tem, da damo na razpolago svoje znanje in izkušnje iz Evrope.

Resolucije

Dne 27. oktobra so bila plenarna zborovanja, na katerih so bile sprejete številne dobre resolucije. Naj omenim izrecno dve:

V prvi resoluciji pozdravlja peti kongres vse prisotne zastopnike tistih srednjeevropskih narodov, ki trpijo pod komunističnim jarmom, in zahteva: 1.) Pravico do državne neodvisnosti in samoodločbe, ki se priznava novim azijskim in afriškim državam, je treba takoj priznati vsem narodom Srednje in Vzhodne Evrope, ki so sedaj zasužnjeni proti svoji volji; 2) da se more ta pra-

Kako se reče

Po dolgem času se je oglasil neki bralec. Vprašuje, kako bi rekli po naše "candado". Pripominja, ali ne bi morda ustrezala beseda zaklopka.

Candado je majhna, premična ključavnica. Slovenski izraz je žabica. Besedo poznajo na Dolenjskem — verjetno tudi drugje — in je sprejeta v knjižni jezik. Uporablja jo g. Pekolj v obeh svojih slovarjih, našli pa jo boste tudi v drugih besednjakih (nem. das Vorhängeschloss, fr. le cadenas, angl. the padlock). S SP pravopisom pa si v tem primeru (ne: slučaj) ne moremo dosti pomagati, ker ne razlaga pomena besede.

Zelo pogosto slišimo ali beremo izraz delokrog. SP ga že dolgo preganja, ker je narejen v duhu nemškega jezika. Potrebno bi bilo, povedati, kako zlagamo besede. Ker pa so pravila precej zamotana, si za sedaj (ne: za enkrat) kar zapomnimo, da moramo namesto delokrog rabiti te besede: **področje**, **torišče**, **pristojnost**; šolsko področje, gospodarsko torišče, zvezna pristojnost. Tudi besedi **poprišče** in **polje** imata križec. Polje je prepovedan izraz samo v prenesenem pomenu. Večkrat ga lahko kar izpustimo, kakor n. pr. na polju gospodarstva (prav: v gospodarstvu), na polju leposlovja (prav: v leposlovju), ali nadomestimo z drugim (bojno polje — bojišče). Našel bom še nekaj zložen, ki so zelo udomačene, a napačne. Kadar imamo zanje nezloženo besedo, so pa še posebno odveč. Imendan, parobrod, paromlin, parostroj, milodar, rudokop, vodopad, blagostanje, krogotok — prav: god (godovni dan), parnik, parni mlin, parni stroj, miloščina, rudnik, slap, blaginja, blagor, kroženje, obtok (krvi).

V pisarnah rabimo majhen aparat "perforador". Kako ga imenujejo v Sloveniji?

PO ŠPORTNEM SVETU

XVIII. Balkanske igre

Pred tridesetimi leti so bile v Atenah 1. balkanske igre v lahki atletiki; letos v septembru pa so bile v Bukarešti že 18. balkanske igre. V prvih letih so običajno zmagovali Grki, ki so osvojili prvenstvo 11-krat, tik pred drugo svetovno vojno so prevzeli vodstvo balkanske atletike Jugoslavlani, zadnji leti Bolgari in Romuni, letos so spet napredovali Grki, dočim so bili turški atleti vedno zadnji, kadar so nastopali.

Na letošnjih 18. atletskih igrah v Bukarešti so zmagali med moškimi Romuni, ki so osvojili 151 točk, na drugem mestu so Jugoslavlani s 122 točkami, Grki so tretji s 104 točkami, slede Bolgari z 89 in Turki s 34 točkami. Pri damah je prav tako zmagala Romunija s 100 točkami, slede Bolgarija (79), Jugoslavija (77) in Turčija (3).

Jugoslavijo je zastopalo tudi precej slovenskih atletov in atletinj, ki so se dokaj dobro uvrstili: Stanko Lorgjer je osvojil zlati medalji na 110 m zapreke z 11,1 in na 100 m z 11,06; Ušenikova srebrno v metu kroglice s 14,15 m; Važič na 1500 peto mesto s 3:49,2; Šikovčeva srebrno medaljo za 200 m v 12,1; v metu diska je bila Čelešnikova na 4 mestu z metom 44,44; na 800 m je Slamnikova

vica do samoodločbe uresničiti, je treba tem narodom dati priložnost, da v svobodnih volitvah (pod mednarodnim nadzorstvom) izrazijo svojo voljo. Pogoj za svobodne volitve pa je obnova svobodnega tiska, svoboda govora in zborovanja, osvoboditev vseh političnih jetnikov in opustitev vsakega nasilja; 3) Tuje čete, ki so v teh deželah po tuji volji, je treba takoj odstraniti.

Druga resolucija je namenjena Latinski Ameriki in vsebuje med drugim naslednje zahteve: Potrebno je ustvariti Zvezo latinsko-ameriških držav, ki naj bo do Združenih Držav Sev. Amerike v prijateljskih, toda ne v podrejenih odnosih. Zveza teh držav bo do komunizma zavzela odločno odklonilno stališče in ne bo zoper komunistično ideologijo postavila kak kapitalistični protikomunizem, ampak revolucionarno ideologijo krščanske demokracije, ki stremi za gospodarsko in socialno preobrazbo sveta.

Preveč bi narastel ta članek, ako bi hotel povzeti samo glavne točke vseh sprejetih resolucij. Kratko lahko rečem tole: Na kongresu je prišla do jasnega izraza želja po sodelovanju najprej med vsemi južnoameriški državami in potem tudi z vsem svobodnim in demokratičnim svetom. Vsi so odločno nasprotniki klasičnega kapitalizma, ki ga je v Južni Ameriki še precej in zahtevajo za

SLOVENCI PO SVETU

U.S.A.

Med odličnimi kulturnimi delavci med starimi slovenskimi naseljenci v Severni Ameriki zavzema vidno mesto zdravnik dr. Frank J. Kern. Med slovenskimi naseljenci v Severni Ameriki in Kanadi je zlasti znan po svojem Angleško-slovenskem besednjaku, ki ga je izdal leta 1919. Gradivo za ta slovar je zbiral in pripravil polnih 14 let. Nato je moral biti sam tudi še izdajatelj in založnik. Leta 1926 je dr. Kern izdal tudi Angleško-slovensko berilo, leta 1944 pa znova spopolnjeni in izboljšani Angleško-slovenski slovar. Z ozirom na dejstvo, da se vrste starejših slovenskih naseljenec v Severni Ameriki redčijo, so rojaki začeli pritiskati na dr. Kerna, naj bi se lotil pisanja zgodovine naseljevanja Slovencev v tej deželi.

AVSTRALIJA

Mihaličovo družino v Queebeyanu je zadela huda nesreča. V zasilni hiši je nastal požar, ki se je razširil tako hitro, da sta v ognju izgubila življenje tudi 2 otroka. Ob lepi udeležbi rojakov so ju pokopali na pokopališču v Canberri. O tej nesreči slovenske družine so pisali tudi domači listi. Predsednica Good Neighbour Council ga. Donoghoe je pa med domačini začela takoj z nabiralo akcijo za prizadeto družino. Namen ima zbrati toliko, da bi Mihaličeva družina mogla poštati dostojno hišo in laže preboleti veliko nesrečo!

V Melbourneu je avto do smrti povozil Štefana Kreitnerja, ko se je vračal z obiska od svoje žene, ki je v bolnišnici Sunshinu podaril življenje prvorojencu. Zalostno novico je moral mladi materi sporočiti izseljenski pater Bazilij. S pogrebom so počakali teden dni, da je pokojnikova žena Marija mogla

postavila nov slovenski rekord s 2:13,0, ki pa je zadostoval šele za peto mesto. Hafner se je z novim slovenskim rekordom 8:52,6 na 3000 zapreke uvrstil na tretje mesto; v štafeti 4x100 m je Jugoslavija (Lorgjer, Grujić, Šnajder, Lešek) s časom 41,8 dosegla šele 4 mesto; Slamnikova je osvojila zlato medaljo na 400 m s časom 57,4.

Manjkajo nam še podrobni rezultati slovenskih atletov, doseženi na zadnjem dnevu Balkaniade, ki jih bomo objavili kasneje.

Prav gotovo pa je krona tega tekmovalca svetovni rekord Romunke Balasove v skoku v višino: 1,84 m! Tekmovalci so poleg tega izboljšali še 15 balkanskih rekordov, tri pa so izenačili. Odlični so tudi rezultati: skok s palico: Roubanis (G) 4,50 m; kopje: Bizim (R) 79,96; disk: Artarski (B) 54,61; kladivo: Račić (J) 62,65; krogla: Comanova (R) 15,20; 100 m Petrescujeva (R) 12,0.

Jugoslavija — četrtič svetovni prvak v kegljanju. V Bautzenu v Vzhod. Nemčiji si je jugoslovanska ekipa kegljačev osvojila naslov svetovnega prvaka. Ekipo so sestavljali Slovenci: Starc (Kranj), Martelanc (Kranj), Steržaj (Ljutomer), Grom (Rakek) in Hrvat Smoljanović ter Srb Buneta. Postavili so tudi nov svetovni rekord s 5304 keglji (prej 5245). Najboljši je bil Smoljanović, ki je

delavca in kmeta človeka vredno življenje. Vsi odklanjajo komunizem in vse komunistične diktature, prav tako pa odklanjajo tudi vse desničarske diktature.

Zaključek kongresa

Dne 27. oktobra avečer je bil v Limi v kinodvorani Lido slovesni zaključek petega mednarodnega kongresa krščanske demokracije. Oder v dvorani je bli okrašen z zastavami vseh na kongresu zastopanih narodov. Zopet se je v veliki dvorani pred uglednim mednarodnim občinstvom ponosno vila slovenska zastava.

Vsi udeleženci zaključnega zborovanja so najprej zapeli peruansko državno himno. Nato so se na govorniškem odru vrstili slavnostni govorniki dr. Luka Ayarragaray, Eduardo Frey Montalva, Hector Cornejo Chavez in dr. Rafael Caldera. Končno je predsednik kongresa dr. Javier Correa Elías zaključil kongres in naznanil, da bo prihodnji v Caracasu, prestolnici Venezuele.

Istovrstno s petim mednarodnim kongresom krščanske demokracije je bil v Limi tudi prvi kongres mladih krščanskih demokratov Južne Amerike in pa kongres žosistov. Ogledal sem si tudi ta dva kongresa, ki sta bila dobro obiskana in sta se po mnenju prirediteljev lepo posrečila.

zapustiti bolnišnico in svojega mladega moža spremiti na zadnje počivališče na keilorsko pokopališče. Nesreča, ki je zadela mlado slovensko izseljensko družino, je v melbournski javnosti vzbudila splošno sočutje ter si je Lions Club v Sunshinu nadel nalogo, da bo zbral za vdovo Marijo Kreitner 600 funtov. Tragično umrl Štefan Kreitner je bil doma iz Mariboru. — Smrt je obiskala tudi družino Kaluža v Geelongu. Dne 15. septembra je umrla mlada slovenska žena in mati 23. letna Anica Kaluža, doma iz Šmihela na Krasu. S svojim možem Ivanom je prišla v Avstralijo leta 1954. Bolehala je za težko boleznijo v grlu. Rajna zapuščila štiriletno hčerko in moža. — Pa tudi v mestu Wollongong je smrtno posegla v slovensko skupino ter pobrala 22 letnega mehanika Franca Vrha doma in Ilirske Bistrice. Pri vožnji z motornim kolesom se je tako močno poškodoval, da je zadobljenim ranam podlegel. Pokopali so ga 13. septembra t. l.

Poročili so se: V Paddingtonu Angel Deskovič iz Dragozetičev in Marija Lipiec iz Knežaka; v Geelongu Silvano Parhat in Antonija Šircelj iz Trnovca; v New Portu Franc Brne iz Zabic in Karmela Babič iz Smokvice; v North Fitzroyu Alojz Gombač iz Zajeljsja pri Ilirski Bistrici in Ljudmila Tomer iz Padovega pri Osilnici; v Carltonu Rudolf Vuk iz Zagreba in Marija Zavadlav iz Maribora; v Flemingtonu pa Anton Krizman iz Pregarja in Leopolda Smrdelj iz Kala pri Košani.

tudi izboljšal svetovni rekord poedincev za 4 keglje na 947. Vzhodna Nemčija, ki je veljala za favorita, se je z 6181 keglji uvrstila šele na tretje mesto, druga je bila Madžarska s 5185, ostala mesta so zasedle ČSR 5162, Zah. Nemčija 5051, Avstrija 5035, Romunija 4966, Francija 4760, Švica 4671.

Značilno pa je, da ni bilo v vodstvu delegacije niti enega Slovenca, čeprav je v ekipi bilo "samo" pet Slovencev, nastopili pa so štirje. To dejstvo je sprožilo v slovenskem športnem in dnevnem tisku mnogo komentarjev. Vsi listi dosledno pišejo, da bi vsaj en trener moral biti Slovenec: kajti v danih trenutkih more najbolj spetovati nastopajočim tisti, ki jih pač dobro pozna.

JAVNI NOTAR
Francisco Raul Cascante

Escribano Público
Uruguay 387
T. E. 40 - 1605 Buenos Aires

Pred nakupom se posvetujte pri

Lojzetu Novaku
Izključno zastopstvo

BUMAR S.R.L.

Avda de MAYO 302. T. E. 658-7083
Velika izbira hladilnikov, pralnih strojev, šivalnih strojev, plinskih štedilnikov, TV aparatov ter drugih potrebščin za dom, vse najboljših znamk. Cene ugodne, tudi možnost dolgoročnega odplačevanja do dveh let. Nudim tudi dobra motorna kolesa. Svetujem nakup električnih hladilnikov že sedaj, kajti po leti bodo dražji. Kličite po telefonu, zglasite se osebno v trgovini. Pridem tudi na dom.

DARILNE PAKETE

"CITRUS"
in
DENARIZ TRSTA
najhitreje pošilja
Oton Fresl

Maipú 735/L
T. E. 31-5142 Capital

OTROŠKI ZBOR SPZ "GALLUSA"
bo priredilprvi samostojni
KONCERT

v nedeljo,
29. NOVEMBRA t. l.
*
Natančneje podatke (uro, kraj itd.) bomo še javili.

OBVESTILA

Odbor SDO opozarja vse članice na častno dolžnost udeležbe na obnem zboru, ki bo v nedeljo 22. novembra v Slovenski hiši na Ramon Falconu po dopoldanski sv. maši.

XV. kulturni večer SKA bo v soboto 21. t. m. ob 19. uri. Predaval bo dekan dr. Ignacij Lenček.

Telovadne vaje se nadaljujejo. Ker zaradi slabega vremena telovadnih nastopov nismo mogle izvesti, bomo z vajami nadaljevale tako za mlajše deklice kot za dekleta. Obdržale bomo običajne dneve: V San Martinu ob petkih, na Pristavi ob sobotah. Ponovitev prireditve bomo pravočasno objavili.

Dne 13. t. m. ob 8. uri zjutraj bo v Slovenski kapeli na Ramon Falconu 4158 v Buenos Airesu sv. maša za pok. Frančiškomo Likozarja iz San Justa. Sv. mašo je naročilo Društvo Slovencev, ki ob enem vabi vse rojake, ki jim je možno dana, da se udeležijo.

S smrtno g. Franca Likozarja je zapadel 55 primer posmrtninskega prispevka v izplačilo. Društvo Slovencev.

Mladinski odsek Društva Slovencev bo priredil v decembru 1959 letovanje v Bariločah in v Cordobi. Stroški za vsakega otroka bodo znašali \$ 110.—, k čemu je treba priložiti vožnjo. Celotni stroški za 10 dni z vožnjo vred so cenjeni na \$ 2.000.— Nadzorstvo otrok bo prevzelo učiteljstvo. Prijave in denar je izročiti najpozneje do 15. novembra 1959 v pisarni Društva Slovencev na Ramon Falconu 4158 v Buenos Aires.

Vsem slovenskim rojakom

Odbor "Slovenskega doma" v Ramos Mejia, ki je vzel nase težko nalogo, da zgradi za slovensko skupnost v Ramos Mejia lastne prostore, vabi vse Slovence na celodnevno prireditev, ki bo združena s proslavo desetletnice tukajšnjega šolskega tečaja in z miklavževanjem

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Milos Stare
Redactor: José Kroselj
Redacción y Administración:
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
Argentina

CORREO ARGENTINO Central B
FRANQUEO PAGADO
Concesión Nº 5775
TARIFA REDUCIDA
Concesión Nº 8824
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 613.742

Naročnina Svobodne Slovenije za leto 1959 za Argentino \$ 270.—.

za naše otroke. Otroci tega tečaja so povsod nastopali — zdaj jih pa vsi pridite pogledat v Ramos Mejia — nobenemu ne bo žal, ne zamudite praznika naših otrok. Kraj in čas bomo pravočasno objavili.

Otroci!

Šolski tečaj Antona Martina Slomška v Ramos Mejia je sprejel od sv. Miklavža to-le važno sporočilo:

Zvedel sem, da pripravljate 10 letnico vašega slovenskega šolskega tečaja. Ker so mi znana velika dela mojega prijatelja škofa Slomška in pa tudi slišim veliko lepega o delavnosti vašega tečaja, sem se odločil, da se te vaše proslave desetletnice sam osebno udeležim z vsem svojim krilatim in rogatim spremstvom.

Na svidenje v Ramosu!

Sv. Miklavž

ZAHVALA

Ob smrti našega ljubelega moža, očeta in strica

FRANCA LIKOZARJA

ki nas je dne 5. novembra 1959 po težki bolezni, previden s sv. zakramenti, zapustil in se preselil v večno domovino, se najtopleje zahvalujemo g. Janku Merniku za tolažila sv. vere, g. Janezu Langusu za njegovo veliko požrtvovalnost v času bolezni, ko ga je zlasti zadnji čas dnevno obiskoval, g. Francu Buhu za mašo zadušnico in vodstvo pogreba, g. župniku Francu Novaku in ostali duhovščini za asistenco pri posmrtnih opravilih, kakor tudi vsem sosedom in ostalim prijateljem ter znancem, ki so blagega pokojnika tolažili v bolezni in ga spremlili k zadnjemu počitku.

Prav tako se zahvalujemo Društvu Slovencev za izplačani posmrtni prispevek.

Vsem: Iskreni Bog plačaj

Zalujoci

Žena Mana, sin Anton, nečak Ivan v Argentini; brat Janez in sestra Pavla, por Šifrer v Sloveniji. San Justo, Escobar, Voklo, Žabnica, 6. novembra 1959.

Dne 5. novembra 1959 je dočrpel član Društva Slovencev

gospod FRANC LIKOZAR

kmetovalc.

Med nami bo živel v svetlem spominu kot vzor vernega in požrtvovalnega Slovenca.

Ohranimo ga trajno v lepem spominu in molimo za pokoj njegove duše.

DRUŠTVO SLOVENCEV

Buenos Aires, 6. novembra 1959.

Sobota 21. novembra

v farni dvorani v San Justu

HENRY GHEON:

MAŠNA STREŽNIKA IZ SANTAREMA

Čisti dobiček namenjen za slovenski oltar brezijanske Matere božje v cerkvi Marije Pomočnice v Ramos Mejia.

NAŠ DOM v San Justu vabi na

MARTINOVANJE

v nedeljo dne 22. novembra

V DRUŠTVENIH PROSTORIH HIPOLITO IRIGOYEN 2736.

Začetek ob 17. uri. Ob 18. uri dva kratka zabavna prizora na novozgrajenem odru. — Sledila bo prosta zabava s streljščem, šaljiva pošta itd. — Za dobro pijačo in jedila bo preskrbljeno.

Nedelja, 22. novembra 1959

ob tretji obletnici blagoslovitve kapele in prostorov v Slovenci hiši, RAMON FALCON 4158

CELODNEVNO ŽEGNANJE

Dopoldne ob 9.30 sv. maša za dobrotnike Slovenske hiše.

Opoldne kosilo.

Popoldne ob 16. uri nastop mladinskega zbora Gallus ter šaljivi prizori gojencev iz Adroque-ja.

Ob 19. bo žrebanje "rife" v korist Slovenske hiše.

Izbrana jedila in izvrstno vino iz Rioje.